

Primer vénen els dolços, després les decapitacions

L'Estat Islàmic té milers de nens captius a Síria i l'Iraq, on els ensenya l'Alcorà i a convertir-se en nens soldat letals.

Katrin Kuntz
© Der Spiegel

En una tenda d'un camp de refugiats de Dohuk, al peu d'unes muntanyes ocre, Amir i Ahmed, de 15 i 16 anys, desenrotllen la seva catifa a terra per oblidar els records terribles que tenen. És un vespre fresc d'estiu; es posen còmodes estirats sobre uns coixins i engeguen la tele. Els dos germans es van escapar de les mans de l'Estat Islàmic (EI) fa sis mesos. Ara l'únic que volen és mirar dibuixos animats.

Els germans van canviar de canal. L'EI també té la seva pròpia cadena de propaganda, que des d'aquí, el Kurdistan iraqüià, es pot sintonitzar. Ahmed, amb el comandament a la mà, de seguida crida: "Mira, Amir! Hi sortim nosaltres!". Els germans es reconeixen a la pantalla: vestits de negre, emmascarats, amb altres nens soldat, fent entrenament de combat a Mossul.

Ara som a la primavera, però aquest vespre davant el televisor recorden el que va passar fa uns quants mesos. Ahmed i Amir, asseguts ben junts, en parlen a la petita tenda que tenen al camp. Ahmed, el gran, parla amb una veu ronca sobre el temps que van passar sota el control de l'EI, mentre Amir mira a terra. "Ens van donar unes pastilles, i després ens ho vam creure tot", expliquen els nois.

Ahmed i Amir va ser ostatges de l'EI durant nou mesos, empresonats en un camp

Wahad va estar 20 mesos amb 34 nens en una habitació.

militar a Mossul, el bastió de l'EI a l'Iraq. Allà l'organització terrorista els pegava i els agredia per entrenar-los com a nens soldat o com a "cadells de lleó del califat", com diu l'EI. Els "cadells de lleó" es fan explotar per matar suposats infidels. Presencien decapitacions, per aprendre com es fan. Donen sang per als combatents adults ferits. I es converteixen en traïdors.

És complicat determinar quants nens soldat està entrenant l'EI. Els experts cal-

culen que n'hi ha uns 1.500 al servei del grup terrorista a l'Iraq i Síria. D'altres són fills dels combatents. De fet, actualment al territori en poder de l'EI hi ha més de 31.000 dones embarassades. Hi ha altres nens que hi arriben amb els seus pares des de l'estranger quan els progenitors s'uneixen al moviment gihadista. En molts casos, els "cadells de lleó" també són fills de combatents locals o orfes que s'uneixen voluntàriament a l'EI. D'altres, com Ahmed i Amir, són segrestats.

Els germans van créixer en un poble de la regió de Sinjar. Tenien una bona vida -expliquen-: jugaven a futbol, pujaven muntanyes i perseguïen pollastres, fins que l'EI va atacar el seu poble l'agost del 2014. Els homes van entrar al poble en camionetes i van amenaçar els habitants fins que van fugir de por que tenien, però ja era massa tard. Van agafar els germans, els van ficar en un vehicle i els van conduir fins a un punt de recollida a Tal Afar, on es va decidir què se'n faria.

L'EI va dividir els nois en dos grups. Els més joves -més dèbils- es quedarien a l'escola per aprendre l'Alcorà. Els més grans se'ls va enviar directament a l'entrenament militar a Mossul. Ahmed i Amir van ser transportats a un camp d'entrenament amb 200 nens més. L'EI volia que oblidessin que eren yazidites. Ells diuen que van quedar-se callats, massa espantats per badar la boca.

D'ençà que l'EI va començar a perdre territori a Síria i l'Iraq a causa de l'aug- →

→ ment de les operacions militars contra l'organització, els gihadistes van incrementar la propaganda destinada als infants. Uns investigadors de la Quilliam Foundation, un laboratori d'idees britànic que analitza la propaganda de l'EI, van descobrir que el 2015 es van fer servir significativament més nens per fer promoció de l'organització terrorista als mitjans que els anys anteriors. Els actes de brutalitat comesos per nens també van augmentar: van aparèixer cada cop més documents en què es veien nens fent de botxins de l'EI -o fent-ho veure-. Era un intent de demostrar que oposaven resistència als atacs aeris a Síria, diu Nikita Malik, que va liderar l'estudi.

Amb les imatges d'infants, diu Malik, l'EI volia demostrar que no estava gaire impressionat per les bombes. El missatge de l'EI, explica la investigadora, és aquest: "Tant se val el que feu, nosaltres aquí estem criant una generació radicalitzada". Dintre del sistema, la tasca dels nens era escampar la ideologia de l'EI a la llarga, i infiltrar-se a la societat d'una manera tan profunda i duradora que hi continués havent seguidors seus encara que es perdés territori.

Al matí, abans de sortir el sol, Ahmed i Amir resaven. Després aprenien les habilitats bàsiques d'un nen soldat: com es desmunta un kalàixnikov? Com es construeix un element explosiu improvisat? Com s'acciona una armilla d'explosius? Els homes de l'EI els pegaven amb bastons i els donaven cops de peu a l'estómac. Per fer-los més durs, segons deien aquells homes. Al vespre, els germans dormien en matalassos plens de puces. Diuen que els semblava que tenien el cos mort. Els pensaments els giraven entorn dels seus pares, els quals havien vist per última vegada dient-los adéu mentre se'ls emportaven amb la camioneta de l'EI.

L'EI els va donar vestits afganesos negres i els va portar al front, diu Ahmed. Volien que veïessin els seus enemics: el PKK, els yazidites, els peixmergues. Una vegada, un combatent va decapitar un yazidita davant seu: "I a vosaltres també us matarem, si no us convertiu", els va dir l'home. Va ser en aquell moment que Amir, el més amable dels dos germans, va deixar de parlar.

L'EI els va donar pastilles, que ells al principi no es volien empassar. Però aleshores es van adonar que els adults que se'n prenien semblaven més segurs d'ells

mateixos després de prendre'n. "Quan ens vam empassar les pastilles, tot va canviar", diu Amir. Els va desaparèixer la por, i també la sensació de punxades al cor. Els germans van començar a creure que els yazidites eren inferiors.

Cada dia al vespre, després de l'entrenament, Ahmed s'esmunyia pel mig d'uns arbustos situats darrere el dormitori. Hi tenien amagat el mòbil, a terra, sota unes branques, que feia servir per enviar missatges a la seva mare: "Hola, mama, estem vius" o "Et trobo a faltar".

Quan un guàrdia el va enxampar amb el mòbil prohibit un dia al vespre, Ahmed explica que l'home el va arrossegar fins a una habitació, li va arrencar la samarreta i el va colpejar 250 vegades amb un tros d'una canonada de fusta fins a trencar-li l'estèrnum. L'os se li va tornar a posar a lloc torçat, i ara li sobresurt de la samarreta com un furóncol, una marca que li recordarà el mal de l'EI tota la vida. Els ulls li comencen a titillar quan descriu l'incident.

Al final van armar-se de valor per fugir del camp. Amb dos nens més, van escapar-se de nit, quan els guàrdies no paraven atenció. Van viatjar durant nou dies, fins que van trobar els combatents peixmergues. Durant el dia dormien sota els arbustos, i tenien molt poca cosa per beure. Un dels nois ja havia intentat escapar-se una vegada. Els milicians de l'EI li havien destrossat el peu amb la culata d'un rifle, i ara els altres nois l'havien de portar durant un bon tros del camí.

L'antic dictador iraquès Saddam Hussein també maltractava els infants fent-los servir de soldats. A partir de mitjan anys noranta, es van construir camps d'estiu militars per a milers de nois. El règim volia militaritzar-los per tenir un millor accés a la societat. La unitat de nens soldat que va prendre forma després de la guerra entre l'Iran i l'Iraq es deia Cadells de Lleó de Saddam. S'ha calculat que uns quants milers de nens van lluitar a la guerra de l'Iraq el 2003. Més tard, l'EI els va adoptar, com també va adoptar els elements bàsics del programa d'entrenament dels "cadells de lleó" de Saddam Hussein.

A dintre del camp, un petit grup de persones es reuneix a l'entrada de la tenda on s'estan Ahmed i Amir mentre expliquen la seva història. La seva mare, que està asseguda amb ells, vol que els seus fills tornin a ser nens. Els porta ai-

gua quan ploren a la nit. Els posa la mà a la boca amb suavitat quan citen l'Alcorà. I espera que, amb el temps, les veus de persones torturades comencin a esvaïr-se del cap dels seus fills.

El reclutament de nens es produeix en diverses fases, començant per una socialització inofensiva. L'EI organitza actes en què es donen dolços als nens i als nois els deixen aguantar una bandera de l'organització. Després els ensenyen vídeos farcits de violència. Més endavant, a les escoles lliures que l'EI fa servir per promoure el moviment, aprenen coneixements del món islàmic i fan exercicis d'aritmètica amb llibres que tenen imatges de tancs. Practiquen les decapitacions amb nines rosses vestides amb granotes de color taronja. Amb una nova aplicació desenvolupada per l'EI, aprenen a cantar cançons que exhorten a unir-se a la gihad.

En les zones controlades per l'EI, no hi ha cap alternativa a aquestes escoles. Hi ha punts de recollida de nens que l'EI selecciona per als seus camps militars. Hi ha observadors que visiten les classes i determinen quins alumnes es convertiran en "cadells de lleó". Un cop els nens estan atrapats en el sistema, els costa alliberar-se'n.

Han passat tres dies des que Wahad, d'11 anys, es va escapar d'una escola alcorànica de l'EI a Tal Afar. Ara està assegut en una cadira a l'oficina d'una organització humanitària a Dohuk; és un noi prim d'ulls blaus, pèl-roig i amb pigues. L'hi ha portat el seu oncle Idriz, un home imponent, amb un bigoti dens. Ell també va estar a punt de perdre la vida sota el règim de l'EI.

No hi ha disponible gaire ajuda per als nens soldat que aconsegueixen escapar-se. Mirza Dinnayi, un treballador d'Air Bridge Iraq, recopila dades amb l'esperança que un dia serveixin per crear un projecte d'assistència. "Però de moment les autoritats ja tenen prou feina amb les dones violades per l'EI", diu Dinnayi. No obstant això, anota la història de Wahad.

Dinnayi té una pàgina de preguntes que vol que Wahad contesti. Però Wahad a penes es pot concentrar. No pot deixar de pensar en un versicle concret de l'Alcorà. Dinnayi vol saber fins a quin punt l'EI ha aconseguit posar Wahad de part seva, i fins a quin punt l'han convertit.

"Parles àrab?", pregunta amb un to amistós i entusiasta.

"No", diu Wahad.

Els germans Ahmed i Amir van poder escapar de l'Estat Islàmic caminant nou dies fins a trobar els peixmergues.

“Quina llengua parles?”

“Kurd”, respon Wahad.

“I com llegeixes l'Alcorà, que està escrit en àrab?”. Wahad no diu res.

“Ets musulmà o yazidita?”

Wahad mira a terra i se li enrojolen les galtes de vergonya. “Yazidita”, diu mig xiuxiuejant. Amb prou feines pot suportar la idea d’haver traït els yazidites, i d’estar en el costat equivocacat.

Wahad també era davant l’escola de Tal Afar quan l’EI va triar els seus ostatics. Ell va ser un dels dèbils que van enviar a l’escola alcorànica. L’EI el va tancar a ell i 34 nois més en una habitació buida que es va convertir en la seva presó els 20 mesos següents. Cada matí abans de sortir el sol una mestra de l’EI anava a l’habitació i els despertava per resar. Després estudiaven l’Alcorà durant set hores. Per animar-los a ser aplicats, els prometien el següent, com si fos un conte de fades: “Si sou bons, us deixarem veure la vostra mare”.

Wahad no es va fer soldat, i no va combatre. Però, tot i així, està tan traumatitzat que amb prou feines parla. Els psicòlegs del Centre de Salut Mental de Dohuk treballen amb nens com ell, “llevat que els pares estiguin massa traumatitzats per

portar-los-hi”, diu la psiquiatra Thikra Ahmed Muhammed en una habitació per als jocs, plena de color. Abans, els nens que venien a teràpia eren els que havien experimentat traumes per accidents de cotxe o perquè es pixaven al llit. Ara molts dels pacients tenen depressió, i alguns d’ells, fins i tot criatures de menys de 10 anys, han intentat suïcidar-se.

La psiquiatra explica que un nen de quatre anys prova el que ha vist amb la seva germana de sis: apaga cigarrets al braç de la nena o li lliga una corda al coll. Un nen de cinc anys desperta la seva mare a la nit i li diu: has de resar. Muhammed fa dibuixos amb els nens. Sovint es pinten a ells mateixos, amb uns ulls grossos i la boca petita.

Al vespre, Wahad és a davant d’un dels blocs de pisos de Dohuk, on s’estan ell i el seu oncle. Wahad observa els nens de barri jugant amb bales, però continua mirant lluny, a la distància. El seu oncle Idriz, assegut al seu costat en un banc, descriu com l’EI va matar un nen que va intentar escapar-se i van llançar-lo al mig de les altres criatures. Wahad no diu gairebé res, però quan parla la seva veu sona com el piu-piu d’un ocell.

El seu oncle Idriz també és incapaç d’oblidar les imatges del passat. Quan l’EI va atacar el seu poble, ell i altres yazidites van ser obligats a estirar-se a terra l’un al costat de l’altre. Els milicians de l’EI van caminar al llarg de la filera i van matar 380 homes disparant-los, però, en el cas d’Idriz, van fallar. Ell va fer veure que era mort i va sobreviure fins que el van trobar uns nòmades. Li van donar tomàquets i fetge cru per menjar.

A Idriz li costa acceptar que Wahad s’ha convertit en un nen callat, i que probablement mai no podrà superar aquell horror, igual que ell. Però Idriz fa tot el que pot. S’acosta als nens que juguen a bales, posa la mà a l’espatlla de Wahad i li amanyaga el clatell amb fermesa.

“Demà et portaré al parc”, diu. “Allà hi veuràs vida normal. Et convertiré en un noi fort, Wahad”. Idriz li dóna una empenyeta. Wahad, amb cara d’avergonyiment, agafa unes quantes bales, aixeca la mirada buscant el seu oncle, fa una mena de reverència i, amb la seva veu suau, diu: “Sí, fort com un guerrer”. ●

Traducció d’Arnau Figueras